

KONFERENCE OM TILTRÆDELSE
AF DEN EUROPÆISKE UNION
– REPUBLIKKEN MOLDOVA –

Bruxelles, den 12. juni 2026
(OR. en)

AD 19/26

LIMITE

CONF-MD 2

TILTRÆDESESDOKUMENT

Vedr.: DEN EUROPÆISKE UNIONS FÆLLES HOLDNING
– Klynge 1: Grundprincipper

TILTRÆDELSSESFORHANDLINGER

Republikken Moldova

EU'S FÆLLES HOLDNING

(efter Moldovas forhandlingsposition AD 17/26 CONF-MD 1)

Forhandlingsklynge: 1

Grundprincipper

Herunder de demokratiske institutioners funktionsmåde, reform af den offentlige forvaltning, kapitel 23 – Retsvæsen og grundlæggende rettigheder, kapitel 24 – Retfærdighed, frihed og sikkerhed, Økonomiske kriterier, kapitel 5 – Offentlige udbud, kapitel 18 – Statistikker, kapitel 32 – Finanskontrol

---

Den Europæiske Unions holdning bygger på dens generelle holdning i forbindelse med tiltrædelseskonferencen med Moldova (AD 11/24 CONF-MD 2) og er underlagt de forhandlingsprincipper, der er tiltrådt af konferencen, navnlig:

- kan et synspunkt, som enten Moldova eller EU giver udtryk for vedrørende et specifikt kapitel af forhandlingerne, på ingen måde foregribe den holdning, der vil blive anlagt vedrørende andre kapitler
- kan aftaler – selv delaftaler – der er indgået under forhandlinger om specifikke kapitler, ikke betragtes som endelige, før der er opnået en samlet aftale om alle kapitler
- samt kravene i forhandlingsrammens punkt 5, 11, 12, 32, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49 og 51.

EU tilskynder Moldova til at fortsætte tilpasningen til gældende EU-ret og den konkrete gennemførelse og håndhævelse heraf og til allerede inden tiltrædelsen generelt at udvikle politikker og instrumenter, der ligger så tæt som muligt på EU's.

EU bemærker, at Moldova i sin holdning (AD 17/26 CONF-MD 1) accepterer gældende EU-ret inden for klynge 1 pr. 3. juni 2026, og at det vil være klar til at gennemføre den senest på datoen for sin tiltrædelse af Den Europæiske Union.

1. De demokratiske institutioners funktionsmåde

EU bemærker, at Moldova i sin forfatningsmæssige orden har fastlagt grundlaget for en **demokratisk stat** og fortsætter konsolideringen af sine demokratiske institutioner. EU mener, at de retlige og institutionelle rammer er befordrende for afholdelsen af demokratiske valg. EU opfordrer Moldova til at tage fat på udestående henstillinger fra OSCE/ODIHR og yderligere tilpasse sig EU-lovgivningen og internationale og europæiske standarder. Centrale områder, hvor der kan ske forbedringer, er lovgivning om politisk reklame og medier under valgkampagner, navnlig de retlige rammer og tilsynsmekanismer for onlinemedier, og beskyttelse af journalister mod intimidering og angreb. EU noterer sig, at de seneste forbedringer af finansieringen af politiske partier og kampagner har øget den generelle gennemsigtighed. Der er behov for en yderligere indsats, herunder styrkelse af den centrale valgkomité's kapacitet og ressourcer. EU noterer sig Moldovas planer om at styrke sine valgs modstandsdygtighed over for udenlandsk indblanding med fokus på bekæmpelse af hvidvask af penge og regulering af kampagnefinansiering.

EU noterer sig, at Moldovas **parlaments** rolle er blevet styrket. EU understreger, at der er behov for en yderligere indsats for at øge gennemsigtigheden, ansvarligheden, integriteten og den overordnede effektivitet. Dette omfatter forbedring af resultaterne af den parlamentariske kontrol med uafhængige institutioner og sikring af rettidig og omfattende offentliggørelse af parlamentariske aktiviteter og beslutninger samt lovforslag og ledsagende dokumenter. Vedtagelsen af loven om parlamentets organisation og drift samt etiske regler vil yderligere forbedre parlamentets effektive funktion og dets medlemmers integritet.

EU understreger, at de retlige, lovgivningsmæssige og institutionelle rammer for **civilsamfundsorganisationer** generelt er på plads. EU noterer sig Moldovas planer om at sikre effektiv beskyttelse af civilsamfundsorganisationer og menneskerettighedsforkæmpere, herunder gennem tilpasning til gældende EU-ret om strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP). EU understreger vigtigheden af en fortsat indsats for yderligere at forbedre kvaliteten og gennemsigtigheden af offentlige høringsprocesser for at gøre dem mere systematiske og meningsfulde.

2. Reform af den offentlige forvaltning

EU noterer sig, at Moldova er delvis tilpasset EU's standarder med hensyn til den **strategiske ramme** for reform af den offentlige forvaltning. EU opfordrer Moldova til at styrke den eksisterende ramme med hensyn til overvågnings-, rapporterings- og revisionsmekanismer samt finansiell bæredygtighed. EU opfordrer også Moldova til at ajourføre sin strategi i lyset af OECD's/Sigmas seneste vurdering af reformen af den offentlige forvaltning og vedtagelsen af vækstplanen for Moldova i god tid forud for den planlagte midtvejsevaluering.

EU noterer sig, at Moldova er delvis tilpasset EU's standarder inden for **politikudvikling og -koordinering**. EU noterer sig endvidere, at de vigtigste udfordringer vedrører integrering af EU's tiltrædelsesrelaterede politikudformning i regeringens planlægning, en klar opgavefordeling mellem den centrale regering og ministerierne og opbygning af ministeriernes kapacitet til systemisk at føre tilsyn med gennemførelsen af politikker og anvende regelmæssige høringer og en evidensbaseret tilgang i beslutningsprocedurerne. For at afbøde de risici, der er forbundet med den udbredte fremskyndede gennemførelse af EU-retten, opfordrer EU Moldova til at gøre en indsats for systematisk at overvåge gennemførelsen af den nyligt vedtagne lovgivning og sikre, at kvaliteten af lovgivningen og interessenternes tillid ikke undermineres.

EU bemærker, at Moldova er delvis tilpasset EU's standarder på området **forvaltning af menneskelige ressourcer i den offentlige forvaltning**. EU understreger, at den overordnede struktur for meritbaseret, gennemsigtig og konkurrencepræget rekruttering og karriereudvikling skal styrkes. EU understreger endvidere, at den vigtigste lovgivningsmæssige reform skal fokusere på en solid klassificering af stillinger i den offentlige forvaltning og mindre fragmentering af de retlige rammer, der gælder for offentlige agenturer og organer. De mest højtstående embedsmænds ansvar i processerne for forvaltning af menneskelige ressourcer skal defineres og konsolideres klart, idet det sikres, at ansættelser, forfremmelser, forflytninger og afskedigelser udføres på en gennemsigtig, objektiv og meritbaseret måde, og at der findes en stabil, konsolideret og gennemsigtig lønskalastruktur til støtte for disse processer.

EU noterer sig, at Moldova har en lav grad af tilpasning til EU's standarder på området **organisation og ansvarlighed**. EU opfordrer Moldova til at konsolidere sin gennemførelse for at sikre de offentlige institutioners ansvarlighed over for de uafhængige tilsynsinstitutioner samt individuelle klager. EU noterer sig, at Moldova i øjeblikket ikke er i tilpasset EU-lovgivningen med hensyn til interoperabilitet mellem forvaltningssystemer og grænseoverskridende levering af digitale tjenester og er delvis tilpasset EU's standarder inden for **levering af tjenester**. EU understreger, at den digitale forvaltnings samlede effektivitet skal forbedres, navnlig på grund af den lave andel af aktive brugere i befolkningen. EU understreger endvidere, at det er vigtigt at bygge videre på de første gode fremskridt med hensyn til brugerorienteret levering af offentlige tjenester gennem systemet med "one-stop-shops" i Moldova, navnlig gennem en forsvarlig kvalitetsstyring for at sikre levering af tjenesteydelser af høj kvalitet i hele landet. EU bemærker, at den europæiske interoperabilitetsramme er delvis tilpasset EU's standarder for et system for forvaltning af offentlige finanser, og der er en veletableret retlig og institutionel ramme.

EU bemærker, at Moldova er delvis tilpasset EU's standarder inden for **forvaltning af offentlige finanser**, og at Moldova har en veletableret retlig og institutionel ramme for forvaltning af offentlige finanser. EU opfordrer Moldova til at sikre gennemførelsen af sin lovgivning i praksis og styrke sin kapacitet for at sikre en gennemsigtig og effektiv anvendelse af offentlige midler. EU understreger vigtigheden af, at Moldova styrker sin mellemfristede budgetramme med en troværdig finansiell prognose og øger den institutionelle kapacitet til effektiv overvågning af finanspolitiske risici. EU opfordrer Moldova til at forbedre sin forvaltning af offentlige investeringer i overensstemmelse med tilgangen med en enkelt projektpipeline. EU opfordrer Moldova til at styrke kapaciteten med hensyn til menneskelige ressourcer i sin forvaltning af offentlige finanser for at sikre en effektiv udbetaling af EU-midler og øge Moldovas skatteindtægter. EU tilskynder Moldova til at styrke gennemsigtigheden af og tilsynet med budgetprocessen, navnlig ved at sikre, at finanspolitiske data for alle delsektorer i den offentlige sektor rettidigt og regelmæssigt offentliggøres i overensstemmelse med ENS 2010-kravene. EU tilskynder Moldova til at oprette en uafhængig finanspolitisk institution for at sikre og overvåge overholdelsen af landets finanspolitik.

3. Kapitel 23 – Retsvæsen og grundlæggende rettigheder

EU understreger, at Moldovas lovgivningsmæssige og institutionelle ramme er delvis tilpasset gældende EU-ret og relevante europæiske standarder vedrørende **retsvæsenets funktionsmåde**. EU ser med tilfredshed på de igangværende ambitiøse undersøgelsesprocesser for topdommeres og anklageres stillinger, der skal styrke retsvæsenets **uafhængighed**, upartiskhed, ansvarlighed, effektivitet og professionalisme. Moldova bør fortsat gøre betydelige fremskridt i denne henseende med fortsat finansiering fra EU.

EU bemærker, at Moldova har en retlig og institutionel ramme, der sikrer en solid regulering af **ansvarlighed**, samtidig med at der er behov for yderligere forbedringer for at harmonisere disciplinære bestemmelser inden for retsvæsenet og sikre deres gennemførelse. EU understreger, at Moldova fortsat bør gøre fremskridt og opnå solide resultater med hensyn til vedvarende ansvarlighed og integritet i retssystemet på alle niveauer. EU opfordrer Moldova til yderligere at styrke kapaciteten, kvaliteten, gennemsigtigheden og effektiviteten i de selvstyrende organer, det øverste retsråd og det øverste anklageråd og deres specialiserede bestyrelser. Der skal sikres en konsekvent gennemsigtig, uafhængig, konkurrencepræget og meritbaseret proces for udnævnelse af kontrollerede medlemmer af centrale retslige organer og anklageinstanser. EU understreger behovet for, at Moldova styrker anklagernes proceduremæssige autonomi, herunder ved at sikre en effektiv appelmekanisme mod hierarkiske instrukser og omplaceringer, og for at styrke systemet for vilkårlig sagsfordeling til dommere og anklagere i overensstemmelse med europæiske standarder. EU noterer sig med tilfredshed, at Moldova for nylig har ajourført de retlige rammer for de forfatningsmæssige procedurer, og opfordrer Moldova til at sikre, at de gennemføres i overensstemmelse med europæiske standarder.

Ændringerne af de retlige og institutionelle rammer har styrket retssystemets **kvalitet** og understreger, at der konsekvent sikres et tilgængeligt og effektivt retssystem af høj kvalitet. EU opfordrer Moldova til at besætte ledige stillinger og udvikle strategier for menneskelige ressourcer til retsvæsenet, herunder med en omfattende lønreform. Der forventes en gennemførelse af kortlægningen af retsvæsenet og anklagemyndigheden, fremskridt med digitaliseringen og forbedringen af det nationale retsinstituts funktion i overensstemmelse med TAIEX-peerevalueringsanbefalingerne. Med hensyn til **effektivitet** bør Moldova reducere varigheden af retssager, forbedre gennemførelsesprocenten, mindske efterslæbet af sager og fremme anvendelsen af alternative tvistbilæggelsesmekanismer.

EU bemærker, at Moldovas lovgivningsmæssige og institutionelle ramme for **korruptionsbekæmpelse** er delvis tilpasset gældende EU-ret. Moldova bør sikre tilstrækkelig institutionel kapacitet i de specialiserede korruptionsbekæmpende institutioner og andre relevante institutioner med ansvar for korruptionsbekæmpelse og styrke deres uafhængighed og deres interinstitutionelle samarbejde. EU noterer sig Moldovas planer om yderligere at styrke retsvæsenet og retsforfølgningssystemerne til bekæmpelse af korruption i overensstemmelse med EU's standarder, herunder ved at oprette specialafdelinger til korruptionsbekæmpelse. EU understreger, at Moldova er nødt til at gøre betydelige fremskridt for at opnå solide resultater med efterforskning, retsforfølgning og endelig domfældelse i forbindelse med korruption, navnlig i korruptionssager på højt plan. Moldova bør desuden udvise en troværdig og konsekvent praksis med at iværksætte parallelle finansielle efterforskninger, herunder beslaglæggelse og endelig konfiskation af aktiver. Med hensyn til gennemførelsen skal Moldova gøre yderligere fremskridt med at bekæmpe straffrihed og med "afoligarkisering". EU opfordrer Moldova til fortsat at styrke koordineringen og effektiviteten af rammen for korruptionsforebyggelse, herunder ved systematisk og effektivt at følge henstillingerne fra Europarådets Sammenslutning af Stater mod Korruption (Greco), OSCE/ODIHR og OECD, sikre yderligere tilpasning til gældende EU-ret inden for beskyttelse af whistleblowere og styrke systemet for indberetning af aktiver. EU opfordrer endvidere Moldova til løbende at gennemføre den politiske ramme for korruptionsbekæmpelse, herunder integration af korruptionsbekæmpelse, særlige vurderinger og kontekstspecifikke konkrete foranstaltninger rettet mod korruptionsbekæmpelse i de mest sårbare sektorer såsom offentlige udbud, statsejede virksomheder, told og beskatning, retsvæsenet og retshåndhævelse og infrastruktur.

EU bemærker, at Moldovas retlige og institutionelle ramme er delvis tilpasset gældende EU-ret og europæiske standarder vedrørende **grundlæggende rettigheder**, og understreger, at gennemførelsen skal styrkes for at sikre udøvelsen af grundlæggende rettigheder for alle i praksis, herunder styrket gennemførelse af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme og styrket kapacitet hos de uafhængige institutioner for grundlæggende rettigheder, herunder for at sikre gennemførelsen af handlingsplanen for menneskerettigheder.

EU noterer sig med hensyn til forebyggelse af tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling og **fængselssystemet**, at de retlige og institutionelle rammer generelt er på plads, men at visse aspekter ikke er i overensstemmelse med europæiske standarder på dette område. EU noterer sig Moldovas tilsagn om fortsat at forbedre forholdene under frihedsberøvelse. EU understreger, at der kræves tiltag for at gennemføre Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme på dette område og for at efterkomme henstillingerne fra Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur ved at tackle overbelægning, utilstrækkelig lægebehandling, utrygge levevilkår, vold mellem fanger og det uformelle hierarkiske system mellem indsatte.

EU bemærker, at Moldovas retlige ramme for så vidt angår **beskyttelse af personoplysninger** stort set er i overensstemmelse med den generelle forordning om databeskyttelse. Der skal endnu gøres en indsats for fuldt ud at tilpasse den retlige ramme til retshåndhævelsesdirektivet og styrke kapaciteten i det nationale center for databeskyttelse.

EU bemærker, at Moldovas retlige og institutionelle ramme med hensyn til **ytringsfrihed** er sikret, men at den lovgivningsmæssige og institutionelle ramme for medierne kræver yderligere tilpasning til gældende EU-ret og europæiske standarder. EU noterer sig Moldovas planer om at tilpasse sin lovgivning til EU's direktiv og henstilling om bekæmpelse af brugen af strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP) og om at fortsætte bestræbelserne på at tilpasse sig direktivet om audiovisuelle medietjenester fra 2018 og tilpasningen til den europæiske forordning om mediefrihed og forordningen om digitale tjenester. EU understreger, at mekanismen til suspension af medielicenser, der er indført ved ændringer af loven om strategiske investeringer, bør være mere gennemsigtig og bringes i overensstemmelse med EU's og internationale standarder. EU understreger desuden, at Moldova fortsat bør bestræbe sig på at styrke det audiovisuelle råds kapacitet og public service-radio- og tv-selskabets økonomiske og finansielle bæredygtighed og uafhængighed samt gøre medieejerskab mere gennemsigtigt og øge den operationelle effektivitet i centret for strategisk kommunikation og bekæmpelse af desinformation. EU understreger, at Moldova bør sikre, at journalister beskyttes mod alle former for intimidering, og sørge for effektiv retshåndhævelse og retslig opfølgning på sager om vold, intimidering og chikane mod journalister. EU opfordrer Moldova til fortsat at styrke retten til forenings- og forsamlingsfrihed i overensstemmelse med EU's og europæiske standarder.

Med hensyn til **ligestilling mellem kønnene og ikkeforskelsbehandling**, hvor Moldova har opnået delvis tilpasning til gældende EU-ret, noterer EU sig Moldovas planer om også at tilpasse sig EU-direktiverne om minimumsstandarder for ligestillingsorganer. EU understreger, at det er vigtigt at sikre fuld tilpasning til gældende EU-ret om ligestilling mellem kønnene og om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet. EU anbefaler endvidere en forbedring af den interinstitutionelle koordinering af ligestilling mellem kønnene, herunder med hensyn til integration af kønsaspektet. EU noterer sig Moldovas planer om at udvide og forbedre specialstøttetjenester for volds ofre og understreger samtidig betydningen af, at der sikres konsekvent tilgængelighed og holdbarhed. EU understreger behovet for at tilpasse national lovgivning til EU-lovgivningen på området ligestilling og ikkeforskelsbehandling. EU understreger også behovet for at forbedre gennemførelsen af loven om bekæmpelse af forskelsbehandling og ligestillingsrådets håndhævelseskapacitet. Moldova opfordres til at sikre indsamling af data om forskelsbehandling opdelt efter bias og lovovertrædelsestype, herunder seksuel orientering og kønsidentitet. EU noterer sig Moldovas planer om at indføre et standardsystem til indsamling og analyse af data om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder i overensstemmelse med EU's metode. EU opfordrer Moldova til at afhjælpe mangler i tilpasningen til rammeafgørelsen om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad ved hjælp af straffelovgivningen.

Med hensyn til rettigheder for **personer med handicap** noterer EU sig Moldovas planer om tilpasning til gældende EU-ret, herunder om tilgængelighed. EU understreger, at der er behov for en indsats for at gennemføre europæiske og internationale standarder på dette område, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, navnlig for at bekæmpe forskelsbehandling, fremme rettighederne for personer med handicap og tilgængeligheden af offentlige og lokalsamfundsbaseerede tjenester, intensivere afinstitutionaliseringen, fremme adgangen til uddannelse og beskæftigelse og overgangen til et menneskerettighedsbaseret system til vurdering af handicap.

EU opfordrer Moldova til at opretholde og styrke beskyttelsen af **børns rettigheder** gennem yderligere tilpasning til gældende EU-ret og relevante europæiske standarder for børnevenlig retspleje og sikre et integreret børnebeskyttelsessystem. EU bemærker betydningen af, at Moldova gør afgørende fremskridt med hensyn til afinstitutionalisering af børn anbragt uden for hjemmet og børn med handicap, forbedring af lokalsamfunds- og familiebaserede tjenester for børn i sårbare situationer og sikring af tilgængeligheden af pålidelige, opdelte og ajourførte data af høj kvalitet om børn i kontakt med loven og børn i institutioner. EU noterer sig Moldovas planer om at øge antallet af lokale børnebeskyttelsesspecialister i hele landet og tilbyde specialuddannelse af personale, der er i kontakt med børn.

EU noterer sig, at der skal gøres mere for at tilpasse sig til gældende EU-ret om mistænkte og tiltalte proceduremæssige rettigheder i straffesager og rettigheder for ofre for forbrydelser, herunder børns rettigheder. Moldova bør navnlig styrke begrebet om beskyttelse mod sekundær og gentagen viktimisering, så det ikke kun omfatter ofre for visse former for kriminalitet. EU noterer sig Moldovas planer om at fastsætte minimumsstandarder for rettigheder for, støtte til og beskyttelse af ofre for forbrydelser og erstatning til ofre for forbrydelser.

EU noterer sig, at Moldovas lovgivningsmæssige ramme beskytter **rettighederne for personer, der tilhører mindretal**, og understreger behovet for fortsat fokus på rettighederne for personer, der tilhører mindretal. EU noterer sig Moldovas planer om at fortsætte sine bestræbelser på at forbedre tilgængeligheden og kvaliteten af undervisning på og i rumænsk inden for offentlig uddannelse og fremme af nationale mindretals sprog.

EU understreger, at Moldova skal sikre fuld tilpasning af sin lovgivningsmæssige ramme til gældende EU-ret ved tiltrædelsen for at sikre fuld udøvelse af **unionsborgerskabsrettighederne**.

4. Kapitel 24 – Retfærdighed, frihed og sikkerhed

EU understreger, at Moldovas retlige ramme for **bekæmpelse af grov og organiseret kriminalitet og samarbejde om retshåndhævelse** er delvis tilpasset gældende EU-ret, og noterer sig de skridt, som Moldova har taget for yderligere at tilpasse sig gældende EU-ret på dette område. EU noterer sig, at Moldovas strategiske ramme er i overensstemmelse med EU's strategiske prioriteter, og at Moldova regelmæssigt foretager trusselsanalyser og risikovurderinger for at støtte evidensbaseret politikudformning. EU opfordrer Moldova til at styrke koordinerings- og overvågningsindsatsen i forbindelse med gennemførelsen af disse strategiske rammer. EU opfordrer til et styrket samarbejde mellem Moldovas retshåndhævende og retlige myndigheder og EU's medlemsstater, Cepol, Europol og Eurojust samt til et fortsat og stigende engagement i EMPACT. EU understreger også, at der er behov for en yderligere indsats for at konsolidere de opnåede resultater inden for efterforskning, retsforfølgning og endelig domfældelse på alle områder af grov og organiseret kriminalitet, herunder hvidvask af penge, samt beslaglæggelse og konfiskation af aktiver i denne henseende. EU noterer sig, at de retshåndhævende myndigheders reaktion på organiseret kriminalitet, navnlig efterforskningen af kriminelle højrisikonetværk, skal være mere proaktiv og systematisk. EU påpeger, at Moldova bør styrke sin operationelle og analytiske kapacitet, herunder med hensyn til kriminalteknisk ekspertise og efterretningsstyret politiarbejde, navnlig ved at udvikle effektiv indsamling, analyse og formidling af efterretningsdata efter de højeste standarder. EU understreger også, at Moldova bør udvise en troværdig og systematisk praksis med at iværksætte finansielle efterforskninger i forbindelse med organiseret kriminalitet og hvidvask af penge, der fører til øget beslaglæggelse og konfiskation af aktiver, og noterer sig Moldovas tilsagn i denne henseende. EU anmoder ikke blot Moldova om at øge anvendelsen af finansielle efterforskninger, men også om at udvikle sin kapacitet til at håndtere komplekse finansielle sager. Moldova bør også styrke sit system til inddrivelse af aktiver, herunder relevante nationale myndigheder såsom det nationale kontor for inddrivelse og forvaltning af aktiver. EU bemærker, at Moldova bør stille tilstrækkelige ressourcer til rådighed for de institutioner, der bekæmper organiseret kriminalitet, og forbedre den interinstitutionelle koordinering af afsløring og bekæmpelse af kriminalitet.

EU noterer sig, at retsforfølgelse af enkeltstående tilfælde af hvidvask af penge og hvidvask af egne penge er omfattet af Moldovas lovgivning, men at den praktiske gennemførelse fortsat er en udfordring. Resultaterne med hensyn til domfældelser bør forbedres betydeligt. Moldova bør sikre, at den relevante lovgivning om efterforskning og kriminalisering af hvidvask af penge og om terrorfinansiering er i overensstemmelse med gældende EU-ret og internationale standarder såsom standarderne fra Den Finansielle Aktionsgruppe og Moneyval.

EU opfordrer Moldova til at vedtage al den lovgivning og alle de gennemførelsesforanstaltninger, der er nødvendige for fuldt ud at tilpasse sig til gældende EU-ret på området **cyberkriminalitet**, og til at tiltræde anden tillægsprotokol til Budapestkonventionen for at bekæmpe cyberkriminalitet effektivt. Moldova bør også opnå solide resultater med hensyn til forebyggelse og bekæmpelse af cyberkriminalitet, navnlig ved at styrke sine redskaber og sit udstyr til efterforskning af cyberkriminalitet, herunder kriminalteknik. Moldova bør også institutionalisere samarbejdet mellem agenturet for cybersikkerhed og centret for bekæmpelse af cyberkriminalitet.

EU noterer sig Moldovas plan om at styrke sin kapacitet til at efterforske og retsforfølge **seksuelt misbrug af børn, herunder online**, og fuldt ud tilpasse sin lovgivningsmæssige ramme til gældende EU-ret på dette område og styrke foranstaltningerne til beskyttelse af børn. EU opfordrer Moldova til at lægge særlig vægt på beskyttelse og forebyggelse (herunder forebyggelse af reviktimisering) af seksuelt misbrug af børn online og offline samt på at løse dette problem.

EU noterer sig, at Moldova har været meget aktiv inden for EMPACT-skydevåben, hvilket har givet positive resultater med hensyn til bekæmpelse af **ulovlig handel med skydevåben**. EU noterer sig også, at Moldova har gennemført positive institutionelle reformer med nedsættelse af en national kommission for håndvåben og lette våben og oprettelse af nationale kontaktpunkter for skydevåben, og opfordrer Moldova til at arbejde hen imod at gøre dem operationelle. EU noterer sig også Moldovas plan om at vedtage en særlig strategisk ramme, styrke de retshåndhævende myndigheters kapacitet til at reagere på trusler i forbindelse med skydevåben, forbedre de kriminaltekniske analysekapaciteter med henblik på efterforskning i forbindelse med skydevåben og forbedre lagersikkerheden.

EU understreger, at Moldova er oprindelses-, transit- og bestemmelsesland for **menneskehandel** og skal styrke sine foranstaltninger til bekæmpelse af menneskehandel med fokus på tidlig identifikation af potentielle ofre og beskyttelse af ofre, herunder ved at styrke bistands- og indkvarteringsforanstaltninger og sociale beskyttelsesforanstaltninger. EU noterer sig Moldovas tilsagn om at styrke den institutionelle kapacitet til beskyttelse af ofre i denne henseende. EU understreger, at Moldova stadig skal opnå solide resultater for så vidt angår proaktiv efterforskning, retsforfølgning og endelig domfældelse på dette område.

EU noterer sig, at Moldovas retlige ramme er delvis tilpasset gældende EU-ret på narkotikaområdet, og opfordrer Moldova til at sikre fuld tilpasning. EU understreger, at Moldovas retshåndhævende myndigheder har opnået et godt **samarbejde på narkotikaområdet** med deres pendanter i EU's medlemsstater, med Europol og med EU's Narkotikaagentur (EUDA). EU noterer sig også, at Moldova bør videreudvikle dataindsamlingen i tæt samarbejde med EUDA om alle narkotikarelaterede indikatorer og intensivere det operationelle samarbejde om bekæmpelse af narkotikahandel, herunder inden for EMPACT og i samarbejde med Europol. EU opfordrer Moldova til at vedtage en samlet strategisk ramme på narkotikaområdet, der omhandler forebyggelse og begrænsning af både udbud og efterspørgsel samt narkotikarelaterede skader. EU noterer sig endvidere Moldovas plan om at operationalisere sin institutionelle ramme, navnlig ved at styrke det nationale narkotikaobservatorium og etablere et operationelt nationalt system for hurtig varsling vedrørende udveksling af oplysninger om nye psykoaktive stoffer. EU understreger, at det ud over tilpasningen af den lovgivningsmæssige og strategiske ramme til gældende EU-ret vil være afgørende, at Moldova opnår solide resultater med hensyn til narkotikabeslaglæggelse, retsforfølgning og domfældelse i narkotikarelaterede sager samt systematisk konfiskation af kriminelle aktiver og hurtig destruktion af konfiskerede narkotika. EU opfordrer også Moldova til at øge sin kriminaltekniske kapacitet og videreudvikle sin kapacitet på narkotikaefterspørgselsiden.

EU bemærker, at Moldova har en strategisk, retlig og institutionel ramme for **terrorbekæmpelse**, som kræver ændringer for at være fuldt ud tilpasset gældende EU-ret. EU bemærker, at der er behov for større regionalt samarbejde og øget udveksling af følsomme oplysninger med Europol og medlemsstaterne. EU opfordrer Moldova til at vedtage en strategisk ramme for terrorbekæmpelse samt en strategi for forebyggelse og bekæmpelse af radikalisering og voldelig ekstremisme. EU noterer sig endvidere Moldovas plan om at bekæmpe terrorrelateret onlineindhold ved at tilpasse sin retlige ramme til gældende EU-ret samt Moldovas tilsagn om at regulere markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer. EU understreger, at der skal gøres mere for at bekæmpe terrorfinansiering og hvidvask af penge, herunder ved at styrke lovhåndhævelseskapaciteten inden for finansiel efterforskning og hvidvask af penge. EU bemærker, at Moldova forpligter sig til at **beskytte kritisk infrastruktur og øge sine kritiske enheders modstandsdygtighed** ved f.eks. at vedtage en strategi for modstandsdygtighed, identificere sine kritiske enheder og opstille en institutionel ramme. Moldova bør også foretage risikovurderinger i de sektorer, der er omfattet af EU-retten på dette område.

EU bemærker, at Moldova har de grundlæggende principper for **retligt samarbejde på det straffe-, civil- og handelsretlige område** nedfældet i sin lovgivning, og at det har tiltrådt mange relevante internationale konventioner, men at der er behov for yderligere tilpasning til gældende EU-ret, navnlig med hensyn til forkyndelse af dokumenter og bevisoptagelse, mægling, familieretlige spørgsmål og arv, insolvens og retshjælp. EU bemærker Moldovas plan om at ratificere flere af de resterende relevante internationale konventioner inden for retligt samarbejde. EU opfordrer også Moldova til at øge sin administrative kapacitet til at opfylde EU's krav til retligt samarbejde på det straffe-, civil- og handelsretlige område og for så vidt angår det førstnævnte til at sikre et effektivt samarbejde med Eurojust og Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO). Moldova opfordres til på fuldtidsbasis at udstationere en forbindelsesanklager ved Eurojust og EPPO's hovedkvarter.

EU noterer sig med hensyn til **migration**, at Moldova i stigende grad bliver et transit- og bestemmelsesland. EU understreger behovet for at sikre, at der findes passende koordineringsmekanismer mellem de involverede myndigheder. EU noterer sig Moldovas plan om at ajourføre sin beredskabsplan for forvaltning af store migrationsstrømme og opfordrer Moldova til at afsætte passende ressourcer. EU bemærker også Moldovas plan om at vedtage de nødvendige ændringer på området regulær migration for at tilpasse sig til gældende EU-ret, f.eks. den kombinerede tilladelse til arbejde og ophold for tredjelandstatsborgere (herunder sæsonarbejdere), visse bestemmelser om familiesammenføring og fastboende udlændinge, reglerne om indrejse- og opholdsbetingelser for højt kvalificerede arbejdstagere gennem det blå EU-kort og for studerende og forskere samt reglerne om virksomhedsinternt udstationerede. EU noterer sig endvidere Moldovas plan om at tilpasse sig til relevant gældende EU-ret på området irregulær migration. EU understreger, at Moldova har et godt samarbejde med Frontex, og opfordrer Moldova til at udbyde dette samarbejde. EU noterer sig også de igangværende forhandlinger om indgåelse af en ny samarbejdsordning med Frontex, der dækker dets nye mandat. EU noterer sig også, at Moldova har gjort en stor indsats for at opbygge operationelle partnerskaber med medlemsstaterne om bekæmpelse af irregulær migration. EU påpeger behovet for generelt at øge de finansielle, menneskelige og tekniske ressourcer på migrationsområdet, navnlig for bedre at kunne forebygge og håndtere irregulær migration. EU opfordrer også Moldova til at styrke sin kapacitet til at anvende tilbagesendelsesprocedurer i overensstemmelse med gældende EU-ret.

EU noterer sig med hensyn til **asyl**, at foranstaltningerne i beredskabsplanen er blevet aktiveret for at imødegå den massive tilstrømning af asylansøgere til Moldova i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine. EU noterer sig imidlertid, at det er nødvendigt at styrke den menneskelige, finansielle, tekniske og logistiske kapacitet i tilfælde af et stigende antal asylansøgere, herunder ved at sikre tilstrækkelige modtagelsesforhold. EU opfordrer også Moldova til at være særlig opmærksom på personer med særlige behov, navnlig ved at revidere sit nationale system for henvisning af asylansøgere med særlige behov og ved at yde dem tilstrækkelig bistand og indkvartering. EU noterer sig, at Moldova planlægger at foretage en omfattende revision af sit asylsystem og forbedre asylansøgernes adgang til tjenester og integrationsprogrammer.

EU noterer sig, at Moldovas **visumpolitik** endnu ikke er fuldt ud tilpasset EU's. EU minder om, at tiltrædelse kræver fuld harmonisering med EU's visumpolitik, og opfordrer Moldova til at tage skridt i retning af en gradvis tilpasning. EU opfordrer til, at Moldova, indtil der er opnået fuld tilpasning til visumpolitikken, foretager en strengere screening af visumfri indrejse af tredjelandstatsborgere, navnlig fra lande, der udgør en risiko for sikkerheden eller irregulær migration. EU bemærker, at Moldovas informationssystem vil kræve yderligere tekniske tilpasninger for at overholde visuminformationssystemet, og noterer sig Moldovas plan om at udvikle et nationalt visuminformationssystem, der er interoperabelt hermed, hvilket kan gøres på det relevante tidspunkt efter tiltrædelsen. EU opfordrer også Moldova til at udvikle de relevante regler, procedurer og kapaciteter til at indsamle fingeraftryk med henblik på udstedelse af biometriske rejse- og opholdsdokumenter og til udveksling af oplysninger med medlemsstaterne.

EU noterer sig for så vidt angår **Schengen og de ydre grænser** det gode og fortsatte operationelle samarbejde med Frontex om grænseovervågning, herunder gennem Moldovas værtsskab for en fælles operation og samarbejde om uddannelse. EU opfordrer Moldova til at fortsætte med at udbygge dette samarbejde og understreger behovet for at tackle den store udskiftning af grænsepolitifolk samt behovet for at styrke infrastruktur og udstyr. EU minder om, at væsentlige dele af Schengenreglerne, herunder fraværet af kontrol ved de indre grænser, vil være betinget af, at Moldova opfylder yderligere objektive krav, som skal kontrolleres inden for rammerne af Schengenevalueringsmekanismen. EU noterer sig Moldovas tilsagn om at vedtage en Schengenhandlingsplan som forberedelse til tiltrædelse af Schengenområdet.

Med hensyn til **forfalskning af euroen** understreger EU behovet for at oprette et nationalt centrankontor for falskmøntneri og for yderligere tilpasning til gældende EU-ret. EU hilser det velkommen, at Moldova afsluttede sin tiltrædelse af Genèvekonventionen til bekæmpelse af falskmøntneri i december 2024.

5. Økonomiske kriterier

EU bemærker, at Moldova har forpligtet sig til at blive en **fungerende markedsøkonomi**. EU understreger Moldovas tilsagn om at tilstræbe makroøkonomisk stabilitet og økonomiske reformer samt holdbare offentlige finanser. EU noterer sig, at den offentlige gæld er holdbar, samtidig med at Moldova har haft store budgetunderskud under de seneste kriser. EU opfordrer Moldova til at sikre finanspolitisk holdbarhed og samtidig afbalancere de offentlige investeringer, herunder ved at anvende den nye ramme for en enkelt projektpipeline, udvide skattegrundlaget og forbedre udgiftseffektiviteten gennem udgiftsanalyser. EU understreger, at selv om der er gjort betydelige bestræbelser og fremskridt i de seneste år, er der stadig store strukturelle svagheder, som fortsat begrænser markedsøkonomiens effektive funktion og afskrækker lokale og udenlandske investorer. Dette omfatter: i) et svagt erhvervsklima, som desuden er hårdt ramt af Ruslands angrebskrig mod nabolandet Ukraine, ii) lav arbejdsmarkedsdeltagelse, iii) et højt niveau af uformel økonomi, iv) statsejede virksomheders dominans i visse sektorer, mens der afventes vigtige skridt i den igangværende reform af statsejede virksomheder, og v) begrænset udvikling af den finansielle sektor med vedvarende hindringer for adgang til finansiering.

EU bemærker, at Moldova gør fremskridt, når det gælder dets **kapacitet til at håndtere konkurrencepresset og markeds kræfterne inden for EU**. EU noterer sig, at Moldovas økonomi fortsat er stærkt afhængig af en landbrugssektor med lav produktivitet på trods af et gradvist skift i retning af tjenesteydelser, hvilket udsætter landets økonomi for høje risici i forbindelse med klimaændringer. EU opfordrer Moldova til yderligere at diversificere sin økonomi og styrke sin modstandsdygtighed over for klimaændringer. EU noterer sig Moldovas voksende integration på EU-markedet, både med hensyn til handel og udenlandske direkte investeringer, og anbefaler, at Moldova giver yderligere støtte til integrationen af lokale virksomheder i de globale værdikæder, navnlig gennem øget eksport med højere merværdi og mere diversificering. EU understreger, at Moldovas energimodstandsdygtighed er blevet væsentligt forbedret i de seneste år, hovedsagelig på grund af store investeringer i energiinfrastruktur og EU-markedsintegration. Trods fortsat betydelige mangler noterer EU sig, at transportinfrastrukturen, digitaliseringen af økonomien og uddannelseskvaliteten langsomt er blevet forbedret. EU understreger også, at investeringerne i alle dele af den fysiske infrastruktur skal øges med udnyttelse af ressourcerne i Moldovas vækstplan og understøttes med bedre forvaltning af offentlige investeringer og forvaltningsreformer. EU opfordrer Moldova til at øge sin produktivitet og sine teknologiske fremskridt, som i øjeblikket hæmmes af mangel på iværksætterorienteret og teknologisk knowhow, et lavt niveau af udenlandske direkte investeringer (FDI), et misforhold mellem udbudte og efterspurgte kvalifikationer og vedvarende lave udgifter til FoU og innovation, gennem højere uddannelsesmæssig kvalitet og bedre uddannelsesresultater, der er skræddersyet til arbejdsmarkedets behov, samt bestræbelser på at støtte investeringer i forskning og støtte teknologioverførsel, der er understøttet af udenlandske direkte investeringer.

EU opfordrer Moldova til systematisk og grundigt at behandle både EU's politiske henstillinger, der er fastsat i Kommissionens rapporter om udvidelsespakker, og den politiske vejledning, der blev vedtaget i fællesskab i forbindelse med de fælles konklusioner fra den økonomiske og finansielle dialog mellem EU og kandidatlandene, samt de kommende forpligtelser i henhold til vækstplanen, som vil støtte Moldova i at opfylde de økonomiske kriterier.

6. Kapitel 5 – Offentlige udbud

EU bemærker, at Moldovas system for offentlige udbud er delvis tilpasset gældende EU-ret. Trods en pæn grad af tilpasning inden for **klassiske sektorer og forsyningssektorer** opfordrer EU Moldova til at revidere sin lovgivning i disse sektorer med hensyn til udelukkelse fra dets anvendelsesområde, udelukkelsesgrunde, tildelingskriterier, kvalifikations- og udvælgelseskriterier for økonomiske aktører og indkøb af lav værdi for fuldt ud at tilpasse sig EU's direktiver om offentlige udbud. EU noterer sig også, at Moldova på området **koncessioner og offentlig-private partnerskaber** er delvis tilpasset gældende EU-ret, og understreger bestræbelserne på yderligere at tilpasse dets lovgivning. Desuden opfordrer EU Moldova til at arbejde videre med at etablere en sammenhængende lovgivning på dette område og navnlig vedtage en styrket retlig ramme for offentlig-private partnerskaber. EU noterer sig Moldovas plan om at indføre en omfattende lovgivning om **indkøb på forsvars- og sikkerhedsområdet**.

EU noterer sig Moldovas mere begrænsede forberedelser med hensyn til **gennemførelses- og håndhævelseskapacitet** i forbindelse med offentlige udbud. EU understreger betydningen af gennemsigtighed og integritet i forbindelse med offentlige udbud samt effektivitet og grundig gennemførelse. EU noterer sig navnlig Moldovas plan om at indføre et nyt elektronisk udbudssystem for at styrke gennemsigtighed, effektivitet, effektiv dataindsamling og overvågning. EU opfordrer Moldova til at styrke kapaciteten hos de ordregivende myndigheder på både centralt og lokalt plan gennem agenturet for offentlige udbud for at opnå et mere velfungerende system for offentlige udbud sideløbende med reformprocessen i forbindelse med dets lovgivningsmæssige ramme og til at tackle korruptionsrisici i betragtning af den store sårbarhed i denne sektor.

EU noterer sig Moldovas høje grad af tilpasning til gældende EU-ret med hensyn til **klagesystemet**. EU opfordrer Moldova til at revidere sin lovgivning vedrørende uoverensstemmelser med hensyn til klagefrister og tilpasse sin lovgivning til gældende EU-ret vedrørende revisionssystemet med hensyn til forsyningssektoren. EU noterer sig endvidere Moldovas gennemførelse af sit gennemsigtige elektroniske klagesystem gennem platformen for det nationale agentur for bilæggelse af klager. EU understreger, at Moldova skal sikre interoperabilitet i sit digitaliserede revisionssystem, idet det sideløbende moderniserer sit elektroniske udbudssystem. EU noterer sig Moldovas klagesystem, der opretholder et stabilt præstationsniveau og kvalitetsafgørelser om de indgivne klager.

7. Kapitel 18 – Statistikker

EU bemærker, at Moldovas **statistiske infrastruktur** er delvis tilpasset gældende EU-ret. EU noterer sig Moldovas tilsagn om fortsat at afsætte tilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer til statistiksektoren for at opnå fuld tilpasning til gældende EU-ret.

EU noterer sig Moldovas plan om at gennemføre udviklingsstrategien for det nationale statistiske system (NSS) 2023-2030 og programmet for udvikling af NSS for 2023-2026.

EU noterer sig Moldovas tilsagn om at nedsætte en interinstitutionel arbejdsgruppe og udarbejde aftalememoranda mellem institutionerne for bedre at afgrænse de relevante institutioners ansvar for udarbejdelsen af visse nye statistikker.

EU bemærker, at Moldova har gennemført den primære **EU-klassifikation** med forskellige grader af overensstemmelse med gældende EU-ret. EU noterer sig Moldovas tilsagn om at sikre det yderligere arbejde med statistiske registre, der er nødvendigt for at sikre fuld overensstemmelse med gældende EU-ret.

EU understreger Moldovas delvise tilpasning til gældende EU-ret om **statistik** med et betydeligt arbejde forude på alle områder. EU opfordrer Moldova til at gøre yderligere fremskridt på alle statistiske områder for at opnå fuld tilpasning.

8. Kapitel 32 – Finanskontrol

EU bemærker, at Moldova delvis har tilpasset sig gældende EU-ret om **offentlig intern finanskontrol**, og at Moldovas lovgivningsmæssige ramme stort set er tilpasset EU's standarder. EU understreger, at den praktiske gennemførelse af den interne kontrol bør forbedres, navnlig med hensyn til delegeret ledelsesansvar og risikostyring. EU understreger endvidere, at den interne revisionsfunktions menneskelige ressourcer bør styrkes betydeligt, og at de interne revisionsplanlægningsprocesser skal forbedres, hvis de skal opfylde kravene i den interne revisionsfunktion.

EU opfordrer Moldova til at styrke virkningen af interne og eksterne **revisionsfunktioner**, så de fuldt ud overholder EU's faglige standarder og principper.

EU opfordrer Moldova til på passende vis at ændre sin lovgivningsmæssige ramme for at adressere **revisionsrettens uafhængighed og status** i overensstemmelse med internationale standarder.

EU opfordrer Moldova til fuldt ud at tilpasse sin nationale lovgivning til EU's direktiv om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod **EU's finansielle interesser**.

EU opfordrer Moldova til formelt at etablere og styrke samarbejdet mellem de nationale kompetente myndigheder om **beskyttelse af euroen mod forfalskning**.

* * *

I betragtning af det nuværende stadium i Moldovas forberedelser bemærker EU, forudsat at Moldova fortsat gør fremskridt med hensyn til tilpasning til og gennemførelse af gældende EU-ret og relevante europæiske standarder, der er omfattet af klynge 1, at følgende *foreløbige benchmarks* skal opfyldes:

- på *horisontalt plan* sikrer Moldova for klynge 1 en tæt og permanent overvågning af den vedvarende gennemførelse af retsstatskøreplanerne, reformen af den offentlige forvaltning og de demokratiske institutioners funktionsmåde gennem en robust og tværfaglig tilsynsmekanisme, idet der lægges særlig vægt på tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer og tilstrækkelig institutionel kapacitet, overholdelse af de fastsatte frister og en aktiv og meningsfuld dialog med civilsamfundet.

Kapitel 23 – Retsvæsen og grundlæggende rettigheder

Moldova gennemfører endvidere sin omfattende reform af retsvæsenet og skaber forbedringer med hensyn til retssystemets upartiskhed, uafhængighed, ansvarlighed, kvalitet og effektivitet i overensstemmelse med EU-retten og europæiske standarder. Moldova vil navnlig opfylde dette foreløbige benchmark, når det har:

- yderligere styrket kapaciteten, kvaliteten, gennemsigtigheden, effektiviteten og den strukturelle *uafhængighed* af retsvæsenets og anklagemyndighedens selvstyrende organer, det øverste retsråd og det øverste anklageråd og deres specialiserede kollegier, herunder ved at afsætte tilstrækkelige ressourcer, og gjort håndgribelige fremskridt med gennemførelsen af kortlægningen af retsvæsenet og anklagemyndigheden

- styrket retsvæsenets og anklagemyndighedens strukturelle uafhængighed og vedvarende ansvarlighed, navnlig ved at gøre betydelige fremskridt med at færdiggøre kontrolprocessen og med at opnå en vedvarende ansvarlighed og integritet i retssystemet på alle niveauer efter kontrolundersøgelsen i overensstemmelse med europæiske standarder, herunder gennem en forbedret disciplinær proces, og øget operationel autonomi og strukturel integritet i anklagemyndigheden
- forbedret retsvæsenets kvalitet, herunder ved at sikre tilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer til retsvæsenet og anklagemyndigheden, der væsentligt reducerer antallet af ledige stillinger i retsvæsenet, gennemføre reformen af højesteret og styrke det nationale retsinstituts funktion
- øget effektiviteten i retsvæsenet, herunder ved at forbedre gennemførelsesprocenten og gennemførelsestiden, hvilket fører til en vedvarende reduktion af efterslæbet af sager, forbedrede procedurer for forfatningsdomstolen, øget brug af alternative tvistbilægelsesmekanismer, øget retshjælp, højere håndhævelsesprocenter og forbedring af digitaliseringen af retssystemet.

Moldova gør betydelige yderligere fremskridt med hensyn til at bekæmpe og forebygge korrupcion. Moldova vil navnlig opfylde dette foreløbige benchmark, når det har:

- konsekvent gennemført den retlige og strategiske ramme for korrupsionsbekæmpelse i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder, herunder relevante anbefalinger fra GRECO, OSCE/ODIHR og OECD, med effektiv koordinering, budgettering, overvågning og evaluering
- i væsentlig grad øget uafhængigheden, effektiviteten, koordineringen og den operationelle kapacitet hos de specialiserede korrupsionsbekæmpende institutioner samt andre relevante institutioner med ansvar for bekæmpelse af korrupcion

- gjort rammen for korruptionsforebyggelse mere effektiv, herunder gradvis tilpasset den til gældende EU-ret, bl.a. beskyttelse af whistleblowere og styrkelse af kontrollen af formueangivelser
- gjort håndgribelige fremskridt med at opnå solide resultater med hensyn til efterforskning, *retsfølgning* og domfældelse i korruptionssager, navnlig endelige domfældelser på højt niveau, og øget antallet og den samlede værdi af beslaglagte, indefrosne og konfiskerede aktiver
- forbedret integrationen af konkrete foranstaltninger til korruptionsbekæmpelse gennem *risikovurderinger* og systemiske integritetsforanstaltninger i de sektorer, der er mest sårbare over for korruption.

Moldova styrker beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i praksis yderligere. Moldova vil navnlig opfylde dette foreløbige benchmark, når det har:

- styrket gennemførelsen af de retlige og politiske rammer for grundlæggende rettigheder og håndhævelsen *heraf* i praksis, navnlig gennem øget gennemførelse af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme og styrket kapacitet i uafhængige institutioner for grundlæggende rettigheder, herunder ligestillingsrådet og folkeadvokatens kontor
- fortsat reformen af fængsler og tilbageholdelser, herunder forbedrede forhold, samt opfølgning af tilfælde af mishandling
- øget forenings- og ytringsfriheden, herunder mediefriheden og mediepluralismen, ved at styrke public service-mediernes uafhængighed og institutionelle kapacitet og en ramme for overvågning af deres aktiviteter samt sikre gennemsigtighed i ejerskabet af medier i overensstemmelse med internationale standarder og EU-standarder

- sikret yderligere fremskridt hen imod lovgivningsmæssig tilpasning af national lovgivning til gældende EU-ret om ligestilling og ikkeforskelsbehandling, hadforbrydelser og hadefulde tale, rettigheder for personer med handicap, ligestilling mellem kønnene og bekæmpelse af kønsbaseret vold, mistænkte og tiltalte *proceduremæssige* rettigheder i straffesager og ofres rettigheder, forbedret dataindsamling og sikret specialiserede støttetjenester for ofre for kriminalitet og sikret styrkede kapaciteter i det nationale center for databeskyttelse
- gjort fremskridt med etableringen af et integreret børnebeskyttelsessystem og *tilpasningen* til gældende EU-ret om børns rettigheder og gjort fremskridt hen imod afinstitutionalisering af børn anbragt uden for hjemmet og af personer med handicap (voksne og børn).

Kapitel 24 – Retfærdighed, frihed og sikkerhed

Moldova gør håndgribelige fremskridt med hensyn til bekæmpelse af grov og organiseret kriminalitet. Moldova vil navnlig opfylde dette foreløbige benchmark, når det har:

- tilpasset sig yderligere til gældende EU-ret om bekæmpelse af organiseret kriminalitet, herunder vedrørende efterforskning og kriminalisering af hvidvask af penge samt inddrivelse og konfiskation af aktiver
- gjort *håndgribelige* fremskridt med at opnå solide resultater inden for efterforskning, retsforfølgning og endelig domfældelse på alle områder af grov og organiseret kriminalitet (herunder menneskehandel og seksuelt misbrug af børn, cyberkriminalitet, ulovlig handel med skydevåben, narkotikaproduktion, ulovlig narkotikahandel og hvidvask af penge samt bekæmpelse af terrorisme)

- demonstreret en troværdig og konsekvent praksis med iværksættelse af systematiske finansielle efterforskninger, når der er tale om grov og organiseret kriminalitet, herunder *hvidvask* af penge
- gjort *håndgribelige* fremskridt med at opnå solide resultater med hensyn til beslaglæggelse og endelig konfiskation af aktiver og forbedret sit system til inddrivelse af aktiver
- gjort betydelige fremskridt med at optrævle netværk for menneskehandel og *ulovlig handel* med skydevåben, herunder ved at operationalisere det nationale kontaktpunkt for håndvåben og lette våben
- styrket sine institutionelle rammer, navnlig ved mere klart at definere de retshåndhævende myndigheders beføjelser og funktioner, styrke deres uafhængighed og integritet, operationelle, analytiske og IT-mæssige kapaciteter og samarbejdet mellem agenturerne
- *styrket* den administrative kapacitet til at opfylde EU's krav til retligt samarbejde på det straffe-, civil- og handelsretlige område og til at sikre et effektivt samarbejde med Eurojust og EPPO.

Moldova øger sin indsats med hensyn til samarbejde på narkotikaområdet. Moldova vil navnlig opfylde dette foreløbige benchmark, når det har:

- oprettet et fungerende nationalt system for hurtig varsling med tilstrækkelige ressourcer, *styrket* det nationale narkotikaobservatorium og tilpasset sin lovgivning til gældende EU-ret om narkotika og narkotikaprækursorer
- gjort *håndgribelige* fremskridt med at opnå solide resultater med hensyn til narkotikabeslaglæggelse og *-destruktion* og konfiskation af tilsvarende aktiver.

Moldova leverer resultater på områderne lovlig og irregulær migration, asyl og med hensyn til spørgsmål vedrørende Schengenreglerne og ydre grænser og visumpolitik. Moldova vil navnlig opfylde dette foreløbige benchmark, når det har:

- forbedret tilpasningen til gældende EU-ret vedrørende migration, asyl, visumpolitik og grænseforvaltning, herunder yderligere tilpasning til den europæiske metode til integreret grænseforvaltning
- styrket sin institutionelle kapacitet, sine samarbejds- og koordineringsmekanismer mellem de *myndigheder*, der er involveret i forvaltningen af migration, grænser og asyl, ajourført sin plan om forvaltning af øgede blandede migrationsstrømme og styrket bekæmpelsen af irregulær migration og smugling af migranter
- *forbedret* sit asylsystem, herunder hvor staten tilbyder de nødvendige tjenester til asylansøgere.

* *

I betragtning af det nuværende stadium i Moldovas forberedelser og under forudsætning af at Moldova opfylder de foreløbige benchmarks horisontalt og for retsstatskapitlerne, bemærker EU, forudsat at Moldova fortsat gør fremskridt med at tilpasse sig til og gennemføre gældende EU-ret, der er omfattet af de efterfølgende kapitler, og med forbehold af eventuelle supplerende betingelser fastlagt i de yderligere benchmarks, der er fastlagt for klynge 1, at disse kapitler først kan lukkes foreløbigt, når EU er nået til enighed om, at følgende benchmarks er opfyldt:

Kapitel 5 – Offentlige udbud

Moldova tilpasser sin nationale retlige ramme fuldt ud til gældende EU-ret med hensyn til alle områder inden for offentlige udbud, herunder også koncessioner, offentlig-private partnerskaber og indkøb af forsvarsmateriel, og internationale aftaler, der undtager visse udbud fra reglerne for offentlige udbud, i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Moldova sørger for tilstrækkelig administrativ og institutionel kapacitet på alle niveauer og træffer passende foranstaltninger til at sikre korrekt gennemførelse og håndhævelse af den nationale lovgivning på dette område såvel som gennemførelses- og overvågningsredskaber i god tid inden tiltrædelsen. Dette omfatter navnlig:

- styrkede kontrol- og revisionsmekanismer og øget gennemsigtighed i gennemførelsesfasen af offentlige kontrakter baseret på systematiske risikovurderinger med prioritering af kontroller i sårbare sektorer og procedurer
- et effektivt fungerende klagesystem, bl.a. på områderne koncessioner, offentlig-private partnerskaber og indkøb af forsvarsmateriel
- foranstaltninger/aktiviteter vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af korruption og interessekonflikter på området offentlige udbud, både på centralt og lokalt niveau.

Moldova har opnået solide resultater for så vidt angår et fair og gennemsigtigt system for offentlige udbud, der giver valuta for pengene, er konkurrencepræget og omfatter solide garantier og tiltag mod korruption.

Kapitel 18 – Statistikker

Moldova indsender centrale makroøkonomiske data (nationalregnskaber og GFS/EDP) i overensstemmelse med metoden i det gældende europæiske regnskabssystem (ENS) samt det relaterede ENS-indberetningsprogrammet og BNI-EDP-indberetningskravene og andre relevante krav sammen med den påkrævede detaljerede beskrivelse af den anvendte metode, og Eurostat har allerede kontrolleret dataene og de fremlagte beskrivelser og bekræftet en passende tilpasning til EU's regler for så vidt angår rettidighed, fuldstændighed, sammenhæng, gennemsigtighed og nøjagtighed.

Moldova vedtager en køreplan for i) lukning af resterende huller i alle ENS-tabeller, ii) fremsendelse af resterende tabeller fra ENS-indberetningsprogrammet, iii) lukning af resterende huller i de oplysninger, der skal indsendes sammen med EDP-tabellerne, og iv) afklaring af eventuelle resterende metodologiske spørgsmål. Eurostat bekræfter køreplanens relevans.

Kapitel 32 – Finanskontrol

Moldova sikrer korrekt gennemførelse af national lovgivning om offentlig intern finanskontrol, navnlig med hensyn til delegeret ledelsesansvar og risikostyring. Den interne revisionsfunktionens administrative kapacitet styrkes. De interne revisionsplanlægningsprocesser opfylder de internationale standarder for revisionsfunktionen.

Moldovas revisionsret overholder standarderne fra Den Internationale Organisation af Øverste Revisionsmyndigheder (INTOSAI). Navnlig adresserer Moldovas retlige ramme på passende vis revisionsrettens uafhængighed og status.

Moldova har tilpasset sin lovgivning til gældende EU-ret om bekæmpelse af svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. Moldova har en funktionel og effektiv koordineringstjeneste for bekæmpelse af svig (AFCOS) og et tilsvarende netværk. Moldova gennemfører en effektiv national strategi til bekæmpelse af svig med henblik på beskyttelse af EU's finansielle interesser. Moldova har opnået solide resultater med samarbejdet med Kommissionen, OLAF og Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) om rapporterede uregelmæssigheder og om efterforskningen af sager, der omfatter EU-midler.

Moldova har tilpasset sin lovgivning til gældende EU-ret om autentificering af euromønter og har indført passende strukturer og styrket samarbejdet mellem de nationale kompetente myndigheder.

* *

Overvågningen af, hvilke fremskridt der gøres med tilpasning til og gennemførelse af gældende EU-ret og relevante europæiske standarder, vil fortsætte under hele forhandlingsforløbet. EU understreger, at det vil lægge særlig vægt på overvågningen af alle de specifikke spørgsmål, der er omhandlet ovenfor, med henblik på at sikre Moldovas administrative kapacitet, dets kapacitet til at gennemføre tilpasningen af lovgivningen i alle sektorer inden for denne klynge samt yderligere fremskridt med gennemførelsen og håndhævelsen. Der skal lægges særlig vægt på sammenhængen mellem denne klynge og andre forhandlingsklynger. Det vil først på et senere tidspunkt i forhandlingerne være muligt at foretage en endelig vurdering af, hvorvidt Moldovas lovgivning er i overensstemmelse med gældende EU-ret og relevante europæiske standarder, samt af landets gennemførelseskapacitet. Ud over alle de oplysninger, som EU måtte anmode om med henblik på forhandlingerne om denne klynge, og som skal forelægges for konferencen, opfordrer EU Moldova til regelmæssigt at forelægge associeringsrådet detaljerede skriftlige oplysninger om de fremskridt, der gøres med hensyn til gennemførelsen af gældende EU-ret.

På baggrund af alle ovenstående betragtninger vil konferencen skulle vende tilbage til denne klynge på et passende tidspunkt.

EU erindrer desuden om, at der kan komme ny gældende EU-ret til mellem den 3. juni 2026 og forhandlingernes afslutning.